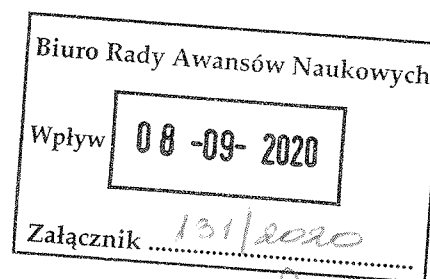

14 sierpnia 2020

Prof. dr hab. Tadeusz Kowalski
Katedra Konkurencyjności Międzynarodowej
Wydział Gospodarki Międzynarodowej
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Recenzja

dorobku naukowego, osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych

dr. Grzegorza Tchorka

w związku z postępowaniem habilitacyjnym

1. Uwagi wstępne

Formalną podstawę opracowania recenzji stanowi decyzja Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów z dnia 12 listopada 2019 roku oraz pismo dr hab. Barbary Jankowskiej, prof. UEP – Przewodniczącej Rady Awansów Naukowych UEP z dnia 13 maja 2020 roku z prośbą o opracowanie recenzji dorobku naukowo-badawczego, dydaktyczno-organizacyjnego i współpracy międzynarodowej Kandydata. Dr Tchorek złożył do Centralnej Komisji wniosek o wszczęcie postępowania habilitacyjnego w dniu 30 kwietnia 2019 roku. Tego samego dnia postępowanie zostało wszczęte w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie ekonomia.

Prawne podstawy sporządzenia recenzji:

- Art. 18a ust 5. ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 r. poz. 1789).
- Art. 179 ust 2. ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669).

2. Ocena formalna

Podstawą oceny w postępowaniu habilitacyjnym dr. Grzegorza Tchorka jest dokumentacja opracowana przez Habilitanta w formie papierowej i cyfrowej i przekazana przez jednostkę prowadzącą jaką jest Rada Awansów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Komplet materiałów obejmuje:

- wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie ekonomia,
- kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora nauk ekonomicznych,
- autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych w języku polskim i angielskim,
- zbiór zawierający jednotematyczny cykl jedenastu publikacji naukowych zatytułowany *Ryzyko funkcjonowania strefy euro a czynniki umiędzynarodowienia przedsiębiorstw*,
- pięć woluminów kopii pozostałych opublikowanych prac naukowych stanowiących dorobek poza głównym osiągnięciem naukowym,
- wykaz opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych oraz informację o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki,
- nośnik cyfrowy (pendrive) zawierający komplet dokumentacji wniosku.

Przekazana do oceny dokumentacja jest kompletna. Spełnia wymogi formalne przyjęte dla postępowań habilitacyjnych.

3. Sylwetka Habilitanta

Habilitant jest zatrudniony na stanowisku asystenta na Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Jest absolwentem Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w 2001 roku. Praca magisterska Grzegorza Tchorka pod tytułem *Kryzysy finansowe lat 90. Wnioski dla Polski*, dotyczyła problematyki podatności gospodarek krajów rozwijających na kryzysy w różnych reżimach walutowych. Z dostarczonej dokumentacji (pkt. 1.3. nie wynika bezpośrednio jaka była afiliacja Kandydata w latach 2002-2006. Kandydat

podkreśla, że Jego zainteresowania koncentrowały się wokół funkcjonowania strefy euro i w tym kontekście kwestii potencjalnej i faktycznej zdolności polskiej gospodarki do przyjęcia wspólnej waluty. Habilitant w 2007 roku na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego obronił pracę doktorską pt. *Teoria Optymalnego Obszaru Walutowego a praktyka akcesyjna*. Promotorem pracy (*nauki ekonomiczne w zakresie nauk o zarządzaniu*), był prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak, a recenzentami byli prof. dr hab. Andrzej Stępniaak z Uniwersytetu Gdańskiego i prof. dr hab. Kazimierz Ryc z Uniwersytetu Warszawskiego.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że zainteresowania problematyką integracji walutowej dr G. Tchorek mógł realizować nie tylko poprzez autorskie publikacje, ale także dzięki udziałowi w pracach zespołu powołanego do opracowania raportu na temat uwarunkowań przyjęcia euro w Polsce. *Raport na temat pełnego członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej, 2009* przygotowano w Biurze ds. Integracji ze Strefą Euro w Narodowym Banku Polskim.

W dorobku Habilitanta dominują współautorskie empiryczne opracowania dotyczące zagadnień integracji walutowej stanowiące w znacznej części rezultat prac wykonywanych w ramach obowiązków NBP. Dopełnieniem tego nurtu są opracowania wiążące zagadnienia makro i mikroekonomiczne z kwestią innowacyjności i konkurencyjności międzynarodowej.

Nowym obszarem zainteresowań badawczych i popularyzatorskich dr G. Tchorka stała się ekonomia współdzielenia, a w tym także mobilność współdzielona. Ten zwrot ukazuje wysoką zdolność do adaptacji do zmieniającego się otoczenia technologicznego i instytucjonalnego.

Zainteresowania badawcze Habilitanta powiązane były z pracą w Narodowym Banku Polskim i działalnością dydaktyczną w Uniwersytecie Warszawskim (Wydział Zarządzania i Centrum Europejskie), w Akademii Leona Koźmińskiego oraz w INE PAN. Dokumentacja nie zawiera precyzyjnych informacji ani o proporcjach formy zajęć, ani o obciążeniach dydaktycznych. Habilitant prowadził zajęcia na wszystkich trzech stopniach, część z zajęć odbywała się po angielsku. Zajęcia na pierwszym stopniu studiów obejmowały cztery przedmioty: Makroekonomię, Międzynarodowe Rynki Finansowe, Handel Zagraniczny i Rozliczenia Międzynarodowe oraz Finanse Unii Europejskiej. Na drugim i trzecim stopniu Kandydat

prowadził Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze, przedmiot poświęcony powstaniu i funkcjonowaniu strefy euro, wykład na temat światowego systemu gospodarczego oraz Economics. W ramach mobilności dydaktycznej (Program Erasmus) dr G. Tchorek prowadził zajęcia na temat Monetary Integration and The Euro Area Crisis.

Poza zajęciami w UW, AK i INE PAN dr Grzegorz Tchorek prowadził popularyzatorskie zajęcia dotyczące działania strefy euro. Było to wspólne przedsięwzięcie NBP i 16 polskich uczelni. Od niedawna Habilitant zajmuje się ekonomią współdzielenia, a w tym także mobilnością współdzielenia, co znalazło wyraz także w dydaktyce (wykład w Politechnice Warszawskiej na temat *Elektromobilność w Polsce - modele biznesowe*).

W ramach wspomnianego już wspólnego popularyzatorskiego przedsięwzięcia NBP i 16 polskich uczelni Habilitant wraz z Pawłem Kowalewskim i Jarosławem Górskim przygotował i zredagował podręcznik pod tytułem *Mechanizmy funkcjonowania strefy euro*, NBP, Warszawa 2010. Dr Tchorek jest także autorem dwóch rozdziałów w podręczniku *Handel zagraniczny, perspektywa europejska*. Podręcznik pod redakcją A.Z. Nowaka i W. Koziola opublikowało w 2011 roku Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania.

Habilitant wypromował 118 prac magisterskich. W dostarczonych materiałach nie ma wzmianki o aktywności recenzencyjnej w UW.

Habilitant pełni funkcję promotora pomocniczego trzech rozpraw doktorskich. Jeden z przewodów (Leszek Skiba, *Stabilizacyjna reguła wydatkowa w warunkach wahań koniunktury*) został otwarty w 2018 roku. Dokumentacja nie zawiera informacji o promotorach tych prac.

Dorobek dydaktyczno-naukowy Habilitanta dopełnia jego skromne zaangażowanie w uczelniane prace organizacyjne. Dr G. Tchorek (od 2017 roku) jest członkiem Rady Wydziału Uniwersytetu Warszawskiego. Jest też opiekunem dwóch kół naukowych (Studenckiego Koła Finansów oraz Studenckiego Koła Elektromobilności na WZ UW).

4. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako swoje najważniejsze osiągnięcie naukowe w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych (w rozumieniu art. 16. ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach

naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1789) Habilitant zgłosił cykl jedenastu artykułów, któremu nadał ogólny tytuł **Ryzyko funkcjonowania strefy euro a czynniki umiędzynarodowienia przedsiębiorstw**. W cyklu wyodrębniono cztery wątki badawcze:

I. Makroekonomiczne mechanizmy funkcjonowania strefy euro

[1] Tchorek G. (2013). *Nierównowagi fiskalne i makroekonomiczne w strefie euro a nowe rozwiązania instytucjonalne*, Management and Business Administration. Central Europe, Akademia Leona Koźmińskiego, No 2, 186-204, (8 pkt. MNiSW).

[2] Tchorek G. (2014), *Źródła kryzysu a nowe rozwiązania instytucjonalne w strefie euro*. Czasopismo FINANSE Komitetu Nauk o Finansach PAN. 1(7). 9-36, (4 pkt. MNiSW).

[3] Tchorek G.(2017). *Polish Exchange Rate Policy Dilemmas in ERM II*, Studia Europejskie, 2, 43-67, (12 pkt. MNiSW).

II. Efekt euro w zakresie kreacji handlu i bezpośrednich inwestycji zagranicznych

[4] Brzozowski M., Tchorek G. (2017), *The "Euro Effect" and Outward Foreign Direct Investment*, Revista de Economia Mundial. (45), 121-142, (15 pkt. MNiSW).

[5] Barteczko K., Tchorek G (2016) , *Has the euro led to the „trade creation effect”?* Unia Europejska.pl, (6), (241), 7-21, (11 pkt. MNiSW).

[6] Tchorek G. (2017). *The euro influence on companies' export activity*, Unia Europejska.pl, (2), (243), 19-28, (11 pkt. MNiSW).

III. Ryzyko kursowe i poziom kursu walutowego a umiędzynarodowienie przedsiębiorstw

[7] Brzozowski M., Tchorek G. (2017). *Exchange Rate Risk as an Obstacle to Export Activity: Evidence from Poland* , Gospodarka Narodowa, 3 (289) 115-140' (14 pkt. MNiSW).

[8] Brzozowski M., Tchorek G, (2018) , *Exchange Rate Level, Innovation, and Obstacles to Growth. Who Needs a Weak Zloty?*, Ekonomicky Casopis, 2 (66), 199-222., (15 pkt. MNiSW).

IV. Czynniki umiędzynarodowienia przedsiębiorstw, odporności na kryzys oraz postawy polskich firm wobec euro

[9] Meliciani, V., Tchorek, G. (2019). *Internationalization strategy, financial constraints and assets (in)tangibility. A study of euro area countries after the 2008 crisis*. The Journal of International Trade & Economic Development. An International and Comparative Review, 28 (2), 161-188, (15 pkt. MNiSW).

[10] Gajewski P., Tchorek G. (2017), *What drives export performance of firms in Eastern and in Western Poland?*, European Planning Studies, 25 (12), 2250-2271, (25 pkt. MNiSW).

[11] Postek Ł., Tchorek G., Tymoczko I.D., (2015), *Perspektywy przyjęcia euro według polskich przedsiębiorstw niefinansowych*, Bank i Kredyt, 46 (2), 129-164, NBP, (14 pkt. MNiSW).

Habilitant podkreśla, że jednym z ważniejszych obszarów badań makroekonomicznych, a w tym szczególnie gospodarki otwartej, jest ocena uwarunkowań oraz skutków integracji gospodarczej i walutowej. Dr G. Tchorek w autoreferacie, poruszając się w głównym nurcie literatury przedmiotu wymienia luki badawcze i w ich ramach identyfikuje pięć celów zbioru artykułów zgłoszonego jako swoje najważniejsze osiągnięcie naukowe w okresie po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych. Deklarowanymi celami badań, którym przyporządkowano poszczególne artykuły były:

1. *Ocena architektury strefy euro i konsekwencje jej kształtu dla ryzyka makroekonomicznego funkcjonowania wewnątrz unii walutowej, z uwzględnieniem doświadczeń kryzysowych ([2], [3]).*
2. *Identyfikacja występowania tzw. efektu euro w handlu zagranicznym i BIZ oraz kanałach oddziaływania euro na decyzje przedsiębiorstw w zakresie umiędzynarodowienia; empiryczna weryfikacja efektu euro w eksporcie i wychodzących BIZ ([4], [5], [6]).*
3. *Diagnoza wrażliwości firm na ryzyko kursowe jako bariery w zakresie umiędzynarodowienia oraz empiryczna weryfikacja podatności na ryzyko kursowe i poziom kursu walutowego w kontekście umiędzynarodowienia polskich przedsiębiorstw ([7], [8]).*
4. *Empiryczna analiza czynników umiędzynarodowienia i odporności przedsiębiorstw na kryzys w strefie euro oraz czynników umiędzynarodowienia polskich firm w układzie regionalnym ([9] i [10]).*

5. *Ocena postaw polskich firm wobec integracji walutowej oraz empiryczna weryfikacja czynników wpływających na poparcie dla euro na poziomie polskich przedsiębiorstw niefinansowych ([11]).*

Tak sformułowane cele zostały poprawnie zrealizowane. Tylko jeden artykuł [10] uzyskał 25 pkt. w nomenklaturze MNiSW. Trzy artykuły (pierwszy wątek badawczy) były samodzielnymi opracowaniami, pozostałe powstały we współautorstwie. Wszystkie artykuły są rzetelnie dopracowane.

Pozytywna ocena nie wyklucza polemiki i uwag krytycznych. Sformułowanie tytułu cyklu w kontekście autoreferatu budzi wątpliwości. Wskazuje ono na dwa odrębne obszary – makro i mikroekonomiczny. Można i trzeba łączyć różne perspektywy badawcze, ale wówczas należałoby zaproponować podejście metodologiczne dające podstawy do powiązania tych ujęć. Habilitant w autoreferacie relacjonuje badania i pokazuje strukturę cyklu. Dr G. Tchorek nie skorzystał z okazji jaką daje autoreferat by zarysować powiązania obu obszarów lub przynajmniej by poświęcić część autoreferatu na holistyczne spojrzenie na te zagadnienia poprzez pryzmat literatury przedmiotu.

Autor zaznacza, że *wraz z upływem czasu rósł jego krytycyzm wobec koncepcji integracji walutowej i praktyki strefy euro*. Być może wynika to faktu, że koncentrując się na badaniach empirycznych nie mógł pozwolić sobie na przestudiowanie literatury poświęconej uwarunkowaniom historycznym, politycznym i instytucjonalnym towarzyszącym przyspieszeniu prac nad integracją walutową w Europie. Mam na myśli np. fundamentalną pracę p.t. *The Road to Maastricht. Negotiating Economic and Monetary Union*, K. Dyson & K. Featherston, Oxford University Press 1999, ss. 859. Ten nurt instytucjonalno-kulturowego spojrzenia można odnaleźć w artykule poświęconym pośpieszemu tworzeniu w 1990 r. unii walutowej między RFN i ówczesną NRD (Wolfgang Zank, *Insufficient data, short time spans, illusions and multiple pressures: designing the German Monetary Union in 1990*, Economics and Business Review, vol. 5 (19), no. 1 2019, 53-78. Bez uwzględnienia tych okoliczności szczegółowo przedstawionych i analizowanych w książce *The Road to Maastricht ...* oceny odnośnie do teorii i praktyki funkcjonowania strefy euro są niepełne. W krytycznych ocenach strefy euro brakuje więc choć przypisu dotyczącego tych uwarunkowań, a także refleksji jaka

byłaby praktyka powiązań gospodarczych w Europie w warunkach autonomicznych polityk pieniężnych i kursowych.

W autoreferacie czytamy, że przejawem zainteresowania problemami integracji walutowej są liczne opracowania badawcze i analityczne. Na poparcie tej tezy Habilitant przytacza tylko trzy przykłady z literatury światowej (De Grauwe 2005; Sinn 2014; Stiglitz 2016). Dr G. Tchorek wielokrotnie wskazuje, że przedmiotem jego badań są uwarunkowania integracji walutowej, ale w swoich publikacjach podejmuje ten wycinek skrótowo, a w autoreferacie tej kwestii nie zgłębia.

Habilitant, za schematyzmem dominującym w sceptycznym nurcie studiów nad integracją walutową podnosi, że *mimo że stanowiąca punkt wyjścia do dyskusji nad efektami unifikacji walutowej Teoria Optymalnego Obszaru Walutowego (TOOW) została zainicjowana już w latach 60. XX w., dotychczasowy dorobek tego i pokrewnych nurtów ekonomii charakteryzuje się, brakiem spójnego podejścia teoretycznego, metodologicznego i empirycznego*. Jak oczekiwać spójnego podejścia, jeśli ten nurt zainteresowań jest (musi być) bardzo zróżnicowany. Taki jest zresztą dorobek Habilitanta!

Mimo uwag krytycznych, łącznie oceniane osiągnięcie w kontekście deklarowanych celów wnosi istotny wkład w dorobek naukowy w obszarze diagnozy funkcjonowania strefy euro. Dzięki uporządkowaniu i syntezie światowej literatury w zakresie mechanizmów i implikacji integracji walutowej stanowi przyczynek do teorii współczesnej makroekonomii międzynarodowej.

5. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Pozostały dorobek Habilitanta w formie artykułów, working papers, rozdziałów i referatów mieści się konsekwentnie w obrębie jego wyjściowych obszarów reprezentowanych w zbiorze publikacji zgłoszonych jako główne osiągnięcie. Wyjątek stanowi tematyka ekonomiki współdzielenia i mobilności współdzielonej oraz elektromobilności. Ten nowy nurt zainteresowań dr. G. Tchorka powiązać można z grupą prac dotyczących Konkurencyjność i innowacyjność gospodarek, regionów i przedsiębiorstw. Świadczy on o elastyczności Habilitanta i jego zdolności do identyfikacji obszaru o dużym potencjale badawczym i publikacyjnym. Powstałe w tym nurcie opracowania opublikowano w 2017 i w następnych

latach. Są to opracowania opisowe relacjonujące stan i potencjalny rozwój tych dziedzin. Opublikowane zostały przez Wydawnictwa Naukowe Wydziału Zarządzania UW (WN WZ UW) oraz przez czasopismo o skromnym zasięgu jakim jest The Archives of Automotive Engineering - Archiwum Motoryzacji.

Pozostałe publikacje Habilitant zakwalifikował do trzech grup tematycznych. Są to:

1. Konsekwencje integracji gospodarczej i walutowej,
2. Mobilność kapitału, euro jako waluta globalna, przemiany w Międzynarodowym Systemie Walutowym,
3. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarek, regionów i przedsiębiorstw.

W obrębie pierwszej grupy (Konsekwencje integracji gospodarczej i walutowej) w latach 2008 – 2017 ukazały się 22 publikacje, z tego siedem samodzielnych. Żadna praca nie była opublikowana w czasopiśmie. Prace opublikowano w wydawnictwach UW, SGH, Szkoły Biznesu UEK i NBP. Rozdziały w monografiach i książkach dydaktycznych opublikowano m.in. w Wydawnictwie Poltex, Scholar i Wolters Kluwer, a więc o zasięgu krajowym.

W ramach drugiej grupy tematycznej (Mobilność kapitału, euro jako waluta globalna, przemiany w Międzynarodowym Systemie Walutowym) w latach 2010-2017 opublikowano osiem pozycji, w tym dwie samodzielne. Dwie prace opublikowano w czasopismach (Portuguese Economic Journal oraz Studia Europejskie). Pozostałe ukazały się w wydawnictwach NBP, UEW, WN WZ UW, ALK i UMK i PTE.

Trzecia grupa tematyczna (Konkurencyjność i innowacyjność gospodarek, regionów i przedsiębiorstw) obejmuje osiem publikacji w tym trzy autorskie. Opracowania pochodzą z lat 2008-2016. Były opublikowane przez Fundację GAP, NBP, WN WZ UW i ZN Politechniki Rzeszowskiej.

łącznie pozostały opublikowany dorobek Habilitanta po obronie doktoratu to 41 pozycji. Większość dorobku powstała we współautorstwie. Wysięk publikacyjny skoncentrowano w latach 2008-2010 oraz w latach 2013-2016. Cechą publikacji w ramach tzw. pozostałego dorobku Habilitanta było to, że zdecydowaną większość opublikowano poza czasopismami. W tym dorobku dominowały prace diagnostyczne, a więc stanowiące domenę ekonomii

opisowej. Prace Habilitanta są dobrze przygotowane i odwołują się uniwersalnego kanonu literatury przedmiotu.

Jednoznacznie stwierdzam, że także pozostały dorobek Habilitanta zasługuje na pozytywną ocenę.

6. Ogólna ocena osiągnięć naukowo-badawczych dr. Grzegorza Tchorka w świetle wymogów ustawy i kryteriów rozporządzenia MNiSzW

Ustawa i rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego precyzuje elementy, które należy brać pod uwagę przy ocenie dorobku naukowo-badawczego kandydata. Są to:

Cytowania według bazy *Publish or Perish*: 141, indeks Hirsha: 7,

Cytowania według *Web of Science*: 8, indeks Hirsha: 2,

Cytowania według *Scopus*: 6, indeks Hirsha: 2.

Habilitant po uzyskaniu stopnia doktora uzyskał łącznie 439 punktów, przy czym większość jako współautor. Łącznie na dorobek Habilitanta składa się 49 publikacji (w tym 24 rozdziały w monografiach i materiałach konferencyjnych i 18 artykułów w czasopismach). Łączna ocena wg powyższych kryteriów: pozytywna

Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach

Kierowanie i rola głównego wykonawcy

Projekt badawczy: *Wprowadzenie euro a konkurencyjność polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych*

Źródło finansowania: Narodowe Centrum Nauki

Okres realizacji: 2012-2016

Kierowanie i rola głównego wykonawcy

Projekt badawczy: *Wpływ zmienności kursu walutowego na strukturę napływu kapitału*

Wnioski dla Polski

Źródło finansowania: Narodowy Bank Polski. Projekt Komitetu Badan Ekonomicznych w NBP

Okres realizacji: 2013

Kierowanie i rola głównego wykonawcy

Projekt badawczy promotorski KBN: *Teoria Optymalnego Obszaru Walutowego a praktyka akcesyjna - rynek pracy i rynek finansowy w procesie integracji ze strefą euro*

Źródło finansowania: Komitet Badań Naukowych

Okres realizacji: 2006-2007

W latach 2015-2018 Habilitant kierował łącznie sześcioma tematami w ramach Badań Własnych realizowanych na Wydziale Zarządzania UW. Dr G. Tchorek w latach 2006-2019 był także wykonawcą w pięciu projektach w ramach innych przedsięwzięć finansowanych przez NCN, Fundację GAP i KBN. W 2018 roku wykonał ekspertyzę na potrzeby WZ i BCG.

Ocena wg powyższego kryterium: pozytywna

Międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność naukową po uzyskaniu doktoratu

Nagrody międzynarodowe:

Brak wyróżnień międzynarodowych

Nagrody krajowe:

2008 - Nagroda Prezesa Rady Ministrów za pracę doktorską, *Teoria Optymalnego Obszaru Walutowego a praktyka akcesyjna*, w konkursie na najlepsze prace doktorskie

Nagrody i wyróżnienia uczelniane:

2018 - Nagroda zespołowa JM Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu za oryginalne i twórcze osiągnięcie naukowe w 2017 r. (za publikację, artykułu w wysoko punktowanym czasopiśmie międzynarodowym: Tchorek G., Brzozowski M., Sliwinski P. (2017), *Determinants of capital flows to emerging and advanced economies between 1990 and 2011*. Portuguese Economic Journal 16 (I), 17-48.

2018 - Nagroda III stopnia JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego za osiągnięcia naukowe

2017 - nagroda III stopnia JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego za osiągnięcia naukowe

Ocena wg powyższego kryterium: pozytywna

Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych
(po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych)

Konferencje zagraniczne:	5 wystąpień
Konferencje międzynarodowe zorganizowane w Polsce:	9 wystąpień
Konferencje krajowe:	7 wystąpień

Łącznie, po uzyskaniu doktoratu Dr Grzegorz Tchorek był autorem dziewiętnastu wystąpień i współautorem dwóch referatów. Dwanaście referatów powstało w latach 2016-2019.

Ocena wg powyższego kryterium:	pozytywna
--------------------------------	-----------

Sumaryczna konkluzja w odniesieniu do w/w kryteriów:	pozytywna
--	-----------

7. Ocena działalności dydaktycznej, współpracy z międzynarodowymi instytucjami oraz działalności popularyzatorskiej

Ocena działalności dydaktycznej Habilitanta jest pozytywna.

Jak już podkreślono w punkcie drugim Kandydat w języku polskim i angielskim prowadził wykłady i ćwiczenia na pierwszym, drugim i trzecim stopniu studiów. Był też beneficjentem *Erasmus Teaching Staff Mobility*. W ramach tygodniowych wyjazdów przeprowadził wykłady na temat *Monetary integration and the euro area crisis* w następujących uczelniach: University of Verona (Włochy), Cologne University of Applied Sciences (Niemcy), University of Teramo (Włochy) i University of Bologna (Włochy).

Ocena współpracy z międzynarodowymi instytucjami jest pozytywna.

Kandydat po obronie doktoratu nie odbył żadnego dłuższego niż miesiąc stażu zagranicznego. Z tego być może powodu w swoim dorobku publikacyjnym (poza *Internationalization strategy, financial constraints and assets (in)tangibility. A study of euro area countries after the 2008 crisis. The Journal of International Trade & Economic Development, 28(2), 161-188, IF- 0,485, 5YImpact Factor -0,615; 15 pkt. MNiSW*) nie ma wspólnych publikacji z partnerami zagranicznymi. Habilitant odbył łącznie pięć miesięcznych staży i pobytów studyjnych w następujących uczelniach i instytucjach: Luiss Guido Carli

University (2018 i 2016 - Włochy), Cologne University of Applied Sciences (2015 - Niemcy), University of North Florida (2012 – USA) oraz w Brukseli (2010) Bank Centralny Belgii, Bruegel (think thank) i Komisja Europejska.

Habilitant deklaruje, że w 2018 r. podjął współpracę w celu zintegrowania utworzonej dla Polski bazy przedsiębiorstw z podobną bazą rosyjskich przedsiębiorstw, powstałą w National Research University Higher School of Economics (HSE) w Moskwie. Efektem współpracy jest empiryczny artykuł *Productivity of exporters exposed to exchange rate depreciation: the case of Russian firms in 2014* (we współautorstwie z Michałem Brzozowskim).

Innym przykładem współpracy jest zainicjowanie w 2018 r. przez Habilitanta pilotażowych międzynarodowych badań dotyczących mobilności współdzielonej i carsharingu. W skład grupy weszli pracownicy wspomnianego już Luiss Guido Carli University oraz Technische Hochschule Koln, Universidade do Estado do Rio de Janeiro (UERJ) oraz Uniwersytetu Warszawskiego.

Ocena działalności popularyzatorskiej i eksperckiej jest pozytywna.

Habilitant był recenzentem w dwóch zagranicznych i kilku uczelnianych i krajowych czasopismach naukowych. Będąc pracownikiem NBP recenzował projekty edukacyjne dla Departamentu Edukacji i Wydawnictw NBP. Był uczestnikiem debat i komentatorem wydarzeń gospodarczych m.in. w Programie I Polskiego Radia (nie podano w jakich latach).

W latach 2018-2019 zorganizował seminaria tematyczne na Wydziale Zarządzania UW dotyczące ekonomii współdzielenia, elektromobilności i transportu niskoemisyjnego. Grupami docelowymi byli samorządowcy, przedstawiciele sektora motoryzacyjnego i energetycznego.

8. Ocena końcowa

Na ocenę końcową składają się oceny cząstkowe. Wszystkie oceny cząstkowe wynikające z kryteriów określonych w ustawie i rozporządzeniu są pozytywne. Po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym dr. Grzegorza Tchorka stwierdzam, że zgłoszone do oceny publikacje zasługują na pozytywną ocenę. Łącznie dorobek Habilitanta uzyskany po obronie doktoratu wnosi istotny wkład do nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Habilitant po uzyskaniu stopnia doktora wykazał wysoką aktywność badawczą. Dorobek badawczy dr.

Grzegorza Tchorka spełnia wymogi Ustawy o tytule i stopniach naukowych z dnia 14.03.2003 r. Łączna ocena wniosku dr. Grzegorza Tchorka jest zatem pozytywna.

Popieram wniosek Habilitanta o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia.

Tadeusz Koźmiński